

Observatori del Tercer Sector

Número 37 - Gener 2013

5 temes clau on el tercer sector se la juga el 2013

El 2012 s'ha fet llarg en la major part de les organitzacions no lucratives. **El canvi d'època que estem afrontant s'ha mostrat amb tota la seva intensitat en aquest any:** els paradigmes dels últims trenta anys per al funcionament de les organitzacions han deixat de funcionar i la gestió de moltes entitats s'ha anat transformant en un exercici de supervivència a curt termini: arribar a final de mes, fi de trimestre, final d'any..?

La situació requereix reaccionar amb rapidesa el 2013 afrontant ràpidament canvis estratègics que permetin a les entitats continuar aportant valor a la societat en els propers anys. Però la situació no és fàcil: hi ha poc temps, menys recursos i els canvis ens exigeixen una radicalitat i rapidesa a la qual no estem acostumats.

A continuació es mostren cinc temes clau que estan (o estaran properament ...) a les agendes de la major part de les organitzacions de la societat civil a casa nostra:

1. Potenciar la complicitat social.

Les organitzacions existeixen perquè som capaços de generar complicitat social en el treball en les causes per les quals treballem. Tan és el tipus d'organització: la seva existència només té sentit si hi ha una complicitat social formada per persones i altres col·lectius capaços de comprometre's amb l'actuació de l'entitat. **Ja s'ha acabat els temps en què els projectes es podien dur a terme únicament perquè a algú de l'Administració Pública li agradava el que fèiem** i ens recolzava amb una subvenció. Les organitzacions del segle XXI són capaces de mobilitzar persones compromeses amb la seva missió que donen suport amb dedicació de temps i recursos econòmics per fer realitat els somnis de l'organització. **La clau és aconseguir i gestionar aquesta complicitat social** que aportarà energies, il·lusions, capacitats i recursos per a la transformació social.

2. Desenvolupar noves competències en els equips.

Estem en una nova **època que exigeix noves competències i capacitats a la gent** que forma les organitzacions, tant és que siguin persones voluntàries o remunerades. Durant anys hem après a gestionar projectes, a presentar-nos a convocatòries, a visitar les administracions, a conèixer els seus llenguatges, a justificar i a fer servir tot un seguit de metodologies, ja fossin projectes d'intervenció social, marc lògic, de sostenibilitat ambiental o d'acció cultural,... Us sonen? Durant anys això ha estat eficient i era el necessari per fer realitat la nostra missió. Però ja no és suficient. **Aquest llenguatge d' "experts-per-experts" no ens serveix per generar complicitat i compromís** amb el barri, amb la ciutat, amb la gent normal del carrer que hem de ser capaços de comprometre en el nostre treball per una societat millor. Ens calen competències relacionals, "comercials", nous llenguatges, capacitat d'explicar-nos sense tecnicismes. Un exemple: si mireu unes quantes webs d'organitzacions veureu que en general usen un llenguatge més adequat per omplir un formulari que per il·lusionar i comprometre persones. En les organitzacions tenim gent valuosa i compromesa amb la missió, persones voluntàries i/o remunerades. **Les organitzacions del segle XXI han d'afavorir el procés accelerat de desenvolupar aquestes competències en la gent** que forma part de l'organització per apropar-nos i comprometre persones.

3. Entendre el nou rol de l'Administració Pública.

Durant anys l'Administració Pública ha estat el motor que impulsava els nostres projectes perquè creia en la seva utilitat social: si els agradava el que fèiem, podíem aconseguir recursos econòmics per arrencar els projectes amb l'Administració Pública com a finançador únic o gairebé únic (tot i les regles de cofinançament, que moltes vegades hem solucionat amb fons d'altres administracions públiques). Hem estat un soci de llarg recorregut per una Administració Pública que aprofitava la utilitat social del que fèiem, la il·lusió que hi posàvem i l'austeritat de recursos amb què funcionem. **Però ara ens trobem davant una Administració Pública trencada i desorientada,** que encara que de vegades vulgui, no pot. I retalla. I retalla. I segueix retallant. I per al nostre escàndol, ho fa en temes directament relacionats amb la nostra missió: per a nosaltres és el més important, però per a ells només és un tema més. **Però encara que l'Administració Pública tingui dificultats, no desapareix.** Hi és, i segueix valorant les coses d'utilitat social, el que passa és que està canviant el seu rol: abans tenia un rol principal i cada vegada més tindrà un rol complementari en els nostres projectes. **L'organització del segle XXI, a través de les seves xarxes de complicitat social i la seva capacitat d'emprenedoria, podrà arrencar projectes i mostrar la utilitat social dels mateixos per animar la participació de l'Administració Pública** amb polítiques en aquestes àrees. Però segurament tindrà un rol diferent: un rol col·laborador, però ja no podrà ser el finançador únic o principal.

4. Estalviar costos sent més eficients.

És simple. **Cal estalviar, encara que siguem de natural austers.** Un estalvi basat en l'augment d'eficiència: les estructures molt petites tenen moltes ineficiències que acaben generant uns costos alts de funcionament. No ens ho podem permetre. Col·laborar, compartir, repartir, coordinar, fusionar, reutilitzar,... seran verbs que guiaran amb força les nostres actuacions aquests anys. Ja ho estem veient: organitzacions que comparteixen estructures, que són capaces de col·laborar i dissenyar procediments conjunts per estalviar. **Cal mantenir la capillaritat social característica del tercer sector en l'actuació, però cal ser capaç de combinar amb eficiència en el funcionament:** no podem compartir local?, o utilitzar el mateix auditor?, o les mateixes metodologies d'intervenció? Podríem compartir les infraestructures informàtiques?, o gestionar els diners conjuntament? Per exemple, gestionar 100 vegades 100.000 € és molt més car (però molt més!) que gestionar 10 milions d'euros conjuntament. Llavors, per què ens costa tant fer el pas? **Les organitzacions de segon nivell del segle XXI tindran un paper clau per a la millora de l'eficiència i estalviar costos de funcionament a les entitats.** Actuació local amb estructures globalment compartides. O de vegades, senzillament una fusió.

5. Mostrar l'impacte social i econòmic de la nostra activitat.

Nosaltres estem plenament convençuts de la utilitat social de les nostres organitzacions.

Però no val amb estar convençuts: hem de ser capaços de mostrar, de mesurar i reivindicar la nostra aportació social i econòmica a la societat. La confiança no és cega: es construeix a partir de les dades, a partir d'organitzacions transparents que ens esforcem per mostrar el que estem aportant a la

societat. Fa anys podia ser un acte de fe, però **avui dia ja existeixen metodologies i maneres de mostrar el que aportem a la societat**: tant en millores i en estalvis. Les dades ajuden a construir confiança, i la confiança dia a dia es reforça i motiva el compromís amb l'organització. Ja no és un tema únicament de qualitat en l'actuació, sinó que els esforços de mesura d'impacte social i econòmic van més enllà. I **les organitzacions del segle XXI han de saber explicar a la societat el valor social i econòmic del que aporten**.

Aquest article s'ha publicat al nostre blog www.tercersector.net, un espai per a la reflexió sobre el tercer sector. Al blog pots trobar altres articles breus, fer comentaris o subscriure't.

Aquest article és lliure de ser reproduït, només cal mencionar l'autor i la font (el blog www.tercersector.net). Agrairíem que quan es nombri, ens envieu un missatge a observatori@observatoritercersector.org especificant on apareixerà la menció.

Publicacions

Memòria anual OTS

L'any 2011 va esdevenir un dels anys més complexos de des que es va crear l'Observatori del Tercer Sector.

Vam tenir el plaer de formar part de projectes apassionants, com l'Anuari del Tercer Sector Social 2011 o la coordinació dels continguts de Congrés del Tercer Sector Social. Per l'altra, va ser un any d'ajustaments interns inevitables per lluitar per la viabilitat i continuïtat de la nostra tasca.

Aquí en teniu la memòria que resumeix el 2011 [\[+\]](#)

Notícies

Bona entrada any! Continuem amb l'Anuari 2013!

L'Anuari 2013 està tenint una bona acollida per part de les entitats socials catalanes, arribant abans de Nadal a més de 600 entitats contestant el qüestionari. L'objectiu de l'Anuari és arribar al màxim nombre d'organitzacions possible i poder reflectir amb rigor la realitat del tercer sector social.

Per això, amb l'entrada d'any hem iniciat **una segona fase de recollida d'informació que tindrà lloc fins el 16 de gener de 2013**. Això vol dir que podeu acabar de contestar el vostre qüestionari fins aquest dia o, fins i tot, aquelles entitats que no heu començat decidir-vos i fer-ho. Us esperem!

[Podeu accedir al qüestionari de l'Anuari del Tercer Sector Social des d'aquí.](#)

No podem oblidar-nos de totes les entitats que ja heu contestat el qüestionari a qui **volem agrair especialment el vostre esforç**.

[\[+\]](#)

Aquest butlletí s'envia en català i castellà. Si desees canviar el idioma a castellano haz clic [aquí](#).

Si no vols rebre aquesta informació, contesta, si et plau, a aquest missatge indicant "NO ENVIAR".

Si aquest butlletí t'ha arribat a través d'un conegut i desitges rebre'l periòdicament a la teva bústia electrònica, demana'l a observatori@observatoritercersector.org, especificant nom, organització i ciutat.

Per descomptat, t'agrairem qualsevol suggeriment que vulguis fer-nos.